

Protokol 9: Vzorkování mikroplastů

Mikroplasty jsou malé částičky plastu o velikosti pod pět milimetrů. Podle jejich původu rozlišujeme **primární mikroplasty** (např. z kosmetiky – zubní pasty s abrazivními mikročásticemi, peelingové krémy nebo mikročástice uvolněné při praní syntetického prádla) a **sekundární mikroplasty** (vznikají rozpadem větších kusů plastu jako např. PET lahve nebo mikrotenové sáčky). Mikroplasty se dostávají do suchozemských i vodních ekosystémů a stále více znečišťují naše životního prostředí. Vzhledem k narůstajícímu množství plastů, jejich pomalému rozkladu a toxicitě, se z mikroplastů stává pro naše životní prostředí velký problém.

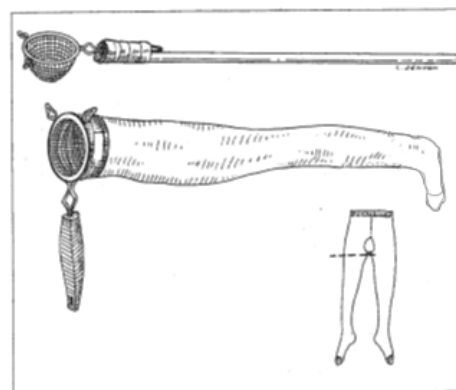

Před započítím experimentu si prosím pozorně přečtete tento protokol a během veškeré činnosti dodržujte pravidla bezpečnosti práce. Pro více informací navštivte web: www.nioo.knaw.nl/en/Netlake-Citizen-Science

Domácí příprava - pomůcky

- cedník na potraviny s držátkem (používající se např. k cezení špaget)
- punčochové kalhoty typu silonek (čisté, suché, bez děr)
- elektroinstalační páska
- dlouhá tyč (např. ze smetáku nebo garnýže)
 - Z punčochových kalhot odstříhnete v místě pod rozkrokem jednu nohavici.
 - Ustřižené místo navlékněte kolem dokola cedníku a připevněte jej – např. elektroinstalační páskou.
 - Rukojeť cedníku upevněte k tyči – opět např. elektroinstalační páskou

Terénní práce - postup

- Do terénu si obujte voděodolné terénní boty nebo gumáky.
- Vzorkujte ze břehu, mola nebo můžete kráčet příbřežní zónou ponořeni po kolena ve vodě.
- Cedníkový odběrák držte otevřenou stranou vpřed tak, aby se do něj nabírala voda. Kráčejte pomalou chůzí vzdálenost 50 metrů za současného sbírání vzorku. Ujistěte se, že jste odběrák nikde nezachytili.
- Mikroplasty jsou lehké a voda je nadnáší - drží se u hladiny, proto vzorkujte v místech hned pod hladinou
- Vyhněte se zachycení sedimentu, který víříte Vaší chůzí ve vodě.

- Po 50 metrech vyjměte odběrák z vody a punčochu držte ve vertikální poloze, aby voda odtekla punčochou ven.
- Punčochu z těsně pod cedníkem odstříhnete a udělejte zde uzel, aby nedošlo ke ztrátě vzorku. Takto zauzlovanou punčochu se vzorkem můžete dosušit např. na radiátoru.
- Vyplňte dotazník na webu: www.nioo.knaw.nl/en/Netlake-Citizen-Science
- Usušenou zauzlovanou punčochu se vzorkem zašlete na adresu:
Lisette de Senerpont Domis
NIOO-KNAW
Droevendaalsesteeg 10
6708PB Wageningen, the Netherlands
- **Nezapomeňte uvést své jméno, lokalitu, kde jste prováděli odběr, stát a datum odběru, a svůj e-mail.**